

Баҳром Рўзимуҳаммад

ИККИ НУР

Хоразм вилоят Матбуот бошқармасининг
«Хоразм» таҳририят-нашр бўлими

Урганч — 1994

Баҳром Рўзимуҳаммаднинг «Товушсиз қадам» (1987), «Теракка яқин юлдуз» (1989), рус тилида «Звезда над тополями» (1990) номли шеъррий тўпламлари чиққан. Эътиборингизга ҳавола этилаётган мазкур китобга кирган шеърларнинг бирортаси ҳали матбуот юзини кўрмаган.

Эълон қилинмаган

/С/ Баҳром Рўзимуҳаммад «Икки нур»

/С/ «Хоразм» нашриёти, 1994 йил.

СЎЗ СЕҲРИ

Бадий сўз мулкида «экспериментал шеърият» деган ибора юради. Аслида шеъриятга қандай ёрлиқ ёпиштирилишидан қатъий назар, у ҳамиша «экспериментал» бўлмоғи, яъни ўқувчининг тафаккур ва туйғуларини ҳеч кимнинг «қадами тегмаган», белгисиз бир руҳий манзиллар сари бошламоғи, оҳорига тегилмаган маънавий водийларга олиб чиқмоғи лозим. Бундай бадий кашфиётларга эришмак учун фақат шоирнинг эмас, шеърхоннинг ҳам шуурий меҳнати, қунту зеҳни, кечина билмоқ лаёқати талаб қилинади.

Баҳром Рўзимуҳаммад шеърияти ҳам ана шундай шоир ва шеърхон қўлларидан чиққан қарс туфайли чақин чақнайдиган шеъриятдир. Бу муборак шеъриятнинг иккита ўқ илдизи бўлиб, буларнинг бири Алишер Навоий, Мирзо Бедил сингари азизларимизнинг теран сарчашмаларидан озиқланса, иккинчиси умумоврупа бадий тафаккурининг нафис ишораларга бой шеъриятдан ибтидоланади ва

энг муҳими, шоир Баҳром Рўзимуҳаммаднинг юрагида тутшиб, мутлақо замонавий мевалар беради.

Биз борислик ҳақида гапирганимизда ҳам анъанавийликнинг ботиний сифатларига асосий эътиборни қаратмоғимиз керак. Афсуски, ижодий таъсирни фақат шаклий эргашувдангина иборат, деб тушунадиганлар ҳам оз эмас. Падар ҳамда фарзанднинг ўхшашлигини улар кийган либос эмас, балки либос ичидаги вужуд ҳамда бу вужуддаги руҳ белгилагани каби, шеъриятда устоз ва шогирдлик даражасини маънавий муштаракликлар ифода этади. Баҳром Рўзимуҳаммад мумтоз шеъриятимизнинг ана шундай ботиний давомчисидир.

Матназар АБДУЛҲАКИМ

ЯХШИ БЎЛДИ

Таваллуд топганим яхши бўлди менинг
бу оламга келиб
бироз зерикиб олдим.

Ҳар ҳолда яхши бўлди туғилганим,
қуёш деб аталган совуқ нарсага.
кафтимни қўйиб.
ҳароратим туширдим сал-пал,

Иўқ нолимайман,
яхши экан бу дунёда кўз очмоқ,
ранглардан чарчаган қорачиқларга,
таътил бердим мен бунга келиб

Ачинмайман ўтган умримга,
Рост салтанатидан Ёлғон дунё тарафга,
ярим қадам отмоқчи бўлдим,
қадамимни қўймадим бироқ.

1993

ДОНИШМАНДНИНГ КИТОБИ

Донишманднинг
яшил муқовали китобини.
Ўқийсан

аста-секин.
худди чуволчанг қўзғолаётгандек.
чивиннинг шаклига кирар ҳарфлар.
қанотини қайраб турар сен ўқиётганда.
Ўқиб битирсанг учиб кетарлар

Донишманднинг яшил муқовали китоби.
ҳарфлардан бўшаб қолади.
тутқунликдан сен бўшатдинг уларни.

янчилган одамларни кўрасан кейин.
орзу-умидларни териб оларлар.
қайтадан-қайтадан.
ян-чар-лар.
қулоқни бекитасан.
кар бўлишдан қўрқиб

Донишманднинг яшил муқовали китоби.
мангу қабртош.
бундай тошни умрим бино бўлиб кўрмадим
чўян панжарами
нима қилмоқчилар ўзи бизларни.

Уқийсан
Уқийсан
қабртош битикларин энди бирма-бир.
зангори қанотларин тараб,
Митти фаришталар
кўзингдан бекиниб туришар
кўз югуртирсанг бас
бир-бирин пинжига киргудек
дир-дир титрарлар

Раҳм-шафқат қил,
олисроқ кетгил
худо қарғаган ўшал донишманднинг,
эрмак учун яратган Машгулоти қошидан

1993

МУЗ ОДАМ ҲАҚИДА РИВОЯТ

Дафъатан орамизда пайдо бўлиб қолди
Муз Одам
муз кўзлари билан кузатди ҳаётимизни
на-да ҳайрат
на-да қониқиш
ва на-да нафрат
ҳеч нарса акс этмасди қорачиғида
у сдамлар ичида кўп юрар эди
маҳкамаларнинг қабулхоналарида
миқ этмай соатлаб кутиб ўлтирар эди
байроқлар кўтарилган
ноғоралар чалинган жойда
қорасини кўрсатмас эди ҳеч қачон
бсзорларда
ва масжидларда
одамлар Худони ва бир-бирларини
алдашга интиладиган минтақаларда
кунлаб қилт этмай турар эди у
қисқа бир муддатда
ҳамманинг жонига тегди Муз Одам
чунки Муз Одам пайдо бўларкан
одамлар виждони билан гаплаша бошлар
эдилар
шивир-шивирдан батанга келарди қулоқ
чунки Муз Одам мавсуми бошланган замон
барча ожиз бўлди

ўзларининг кўз ўнгида ожиз танларини
кўрдилар

кўнгил Сузилишдан тўхтади
ҳолбуки бу ёқимсиз эди
Муз Одам бир оғиз гапирмас эди
воситачи эди у холос
адашганлар мамлакатига
адашиб қелмаган эди Муз Одам
уни стиб ҳам кўрдилар
биринчи ўқ бошига қўнди
иккинчиси рақс этди

кўкраги
айланасида

милтиқ оғзига қайтиб кирди учинчи ўқ
ниҳоят ҳамма кўникди унга
баъзилар қўл бериб кўриша бошлади
Муз Одам билан
суҳбатларда иштирок этарди Муз Одам
бир сўз демасди бироқ
ҳаммаёқни совутар эди
маҳкамаларда
масжид
ва
бозорларда
дафъатан кўринмай қолди Муз Одам
.....
у яшайдиган хилват гўшага бордим
қўл чўздим

кўриша Силмади
эриб кетган экан иккита қўли
оёқлари ҳам
қўш жилға бўлиб оқиб бораётган экан!
тассуф билан бош чайқадим мен
у эса самайлихотир жилмайди
«муз дегади эрийди-да ахир»

.....
кўз ўнгимда эриб битди схиригача
лекин кўча-кўйларда ўйчан кетиб
борарканман
совуқ Сир жисмнинг ичидан ўтаётгандек
бўламан
ва ортга тисарилиб
жой бераман унга
бизнинг сафимизда юрмеги учун

1993

ТУН ВА ТУШ МАНЗАРАЛАРИ

1

Тун
соат тўрт
ташқарида ёмғир ёғмоқда
тунда ҳам меҳнат қилмоқда осмон
қанийди шу ёмғир менинг кўз ёшларим
бўлса
юким енгилланарди фаришта монанд
Тун
бирдан чақнади юлдуз
нақадар ёлғиз
қўрқаман юлдузнинг тапҳолигидан
Тун
мен ўзимга келдим
осмоний ҳаётни қубдим хонамдан
хўроз қичқирганда
бу товуш
тонгдан ҳам аввал
одатдаги ҳаётни эслатди менга
ҳаётки зерикарли
ҳаётки рангсиз
дўзахдан қочгандек
тисарилар
фаришта

Ўзимга яшириниб олдим мен
 яшириниб олгач У га айландим
 сохта МЕН қолди менинг ўрнимда
 У мия катакларига яқин йўламас
 юракнинг яйдоқ бурчагида бир
 узала тушиб ётар жимгина
 У нинг ҳеч ким билан иши йўқ
 У тобора яшарар
 тобора ярқираб борар кумушдек
 қайрилиб қарайди Сохта мен
 нақадар шаффофсан дейди
 нақадар шаффоф
 жойингдан қўзғолма яшайман десанг
 У жилмаяди
 «Сен ҳам шундай қил
 бизни фош этарлар акс ҳолда»
 Сохта мен узоқ жим юрди
 фақат бир аёлни учратгунича
 ўша аёл шаҳло кўзлари-ла термулди унга
 ички сезги билан ненидир билди
 У деразадан қараган мисол
 барабар қаради иккита кўздан
 ўзини кўрсатмасликка уринди
 бироқ бўлмади
 шаҳло кўзнинг шуълалари тушди устига
 нурдан шалаббо бўлди У нинг бадани
 секингина

юракка тушди-да
хаёлга чўмди

.....
ниҳоятда совуққонлик билан
нишини уддаларди Сохта мен
шивирлай бошлади аёл
эрка овозда
қолбуки қарғамоғи лозим эди
кошкийди қарғаса
У чидаб туролмади
жаъмики томирларда пайдо бўлди
бараварига
аёл қаҳ-қаҳ отди сочини ёйиб
У эса чинқирди
вахший ҳайвон каби
вахший ҳайвон каби
вахший ҳайвон каби
қоп-қора кўзига қараб аёлнинг

3

Йиғи товушига
бошимни қўяман
ухласа бўларкан-ку
нега алдайсан

Йиғи товушини
оҳиста силайман

пардеккина нарса экан
алдабсан мени

Йиғи товушини
кўзимга яқин келтираман
дуб тўкилар кўз ёш

Энди ўшал товушга
бош қўйсам бедорман
сен ҳақ экансан

Энди ўшал товушни
силасам
тилиниб кетади бармоқлар

Яхши бўлди
игнаилгич ўрнида қўяман уни
қайга қўйганимни билмай
йўқотиб юрмайман
излаб юрмайман
кўзимнинг бир-иккита
ғамгин нурларини

4

Сиз чиройлисиз
бори-йўғи шу эмас
Сиз гўзалсиз ҳаддан ташқари

14

Юлдуз меники деган болакай каби
ўзимни алдайман
«у менни» дея алдайман ўзимни

Овозингизнинг ўзи бир дунёдир
суҳбатлашар эканман Сиз билан
Орзу Диёрининг шабадаси эсар
ифорин тарқатар мен билмаган гул

Сизнинг кўзингиз
алдайди мени
болага кўз қисган танҳо юлдуздай
тобора узоқлашиб кетасиз кейин

Мен эса
ўзимнинг ҳолимни биламан
кўнглингиз сўқмоғини излаб
йўлга ҳам чиқмайман
уринмайман ҳам
хомхаёл эмасман Сиз ўйлаганчалик

5

Тушимни тунга бердим
асраб қўяжак тун
тун менга содиқ

Ўзимни фаш этдим
тунинг олдида
Сойқушга ўхшаб хунуклашдим сўнг

Тун эса қуюқлашди
мени йўқотди
туннинг ичида тун бўлиб юрдим

Одэмлар тинч ухлайберинг
уйқунгиз ширин бўлсин
менга ўхшаб тун бўлиб юрманг

Юрагимда Тонг йўқ
менга барибирдир
қанғийди узаяверса туннинг-да бўйи

6

Ўзимдан қочиб борарканман
тсбора яқинлашаман ўзимга
осмонга буғ каби кўтарилар
таксббур рўё
туш ҳам кўтарилар унинг изидан
қочмоқчи бўламан
кўзим хиёнат қилади лекин
«яхшиси тиз чўкайлик» дейди у
«мен аллақачон шундай қилдим-ку»
совуққенлик билан жилмаяр Тизза
«Навбатдаги қулингни қабул эт Кундуз»
кундуз эса кўр
қанча тикилса-да танимас
ниҳоят мен ҳам ўтиб кетаман
қўлларнинг сафига тинчгина
тун фарзандига ишондинг-а кундуз

кўнгилларга ғулғула соламан
сенинг юрагингни излаб топсам бас

7

Ҳаммаси Сир чақа
ҳаммаси
биз ҳеч нарса билмаймиз
ҲЕЧ НАРСА

1993

УНИНГ КҮЗЛАРИ

1

Ёдимда қолгани
сенинг таскин берадиган овозинг
сен ушлаб турган шу майсанинг
ҳидичалик ҳам йўқдир дунёда маъни

мен кенг бўлдим
асрамсқлик учун ўзимни
бу кенгликка тош отдилар фақат

ёдимда қолгани
тасодифан айтилган иккита сўз
бир-бирига боғланмади мутлақо
икки осмон каби ёнма-ён бўлди

ёдимда қолгани
мен маъюс бўлдим
руҳим тушиб кетди дафъатан
бу баландликдан тош тушса синарди чил-чил
мангу жароҳатдек собитдир руҳим

ёдимда қолгани
бир улкан бўшлиқ
биз бу дунёга адашиб келибмиз
сен йиғиб ол ўша бўшлиқни
ўз Дунёмиз сари кетамиз

2

Букун ҳаво тунд бўлди
 кундуз қоронгилашди бугун
 кўриб қолдим ногоҳ
 кулранг пальто кийган у соҳибжамол
 нигоҳ ташлаб қўйди оҳиста

Дақиқалар асрдек чўзилса эди
 вақт тўхтаб қолсайди шу фурсат
 руҳимни юпатиб
 узайиб турсайди шу нигоҳ

Ҳаво тунд бўлди букун
 негадир олисда
 гуллар «ярқ» этиб очилгандек бўлди
 сесканиб кетдим
 зангор ҳаракатнинг шабадасидан

3

Бинафша рангида ёғаётган қор
 менинг муҳаббатимдир
 рангларнинг ичида
 рангги ўчиб
 жим қотган вужуд
 бу менман
 ёлғизлик энг кучли гирдобдир
 тобора домига тортиб боради
 қутқаргил мени
 кипригингга ёпишгудек кичрайдим

4

Шу кўприкдан
бошқа бир оламга ўтиб кетаман

Шу кўприкдан ўтаётиб
ўзимдан олислашаман тобора

Фақат илтимос
нигоҳ ташлаб туринг
лекин кулманг менинг устимдан
қулаб кетмасин ногаҳон кўприк

5

Сарҳади йўқ эди шафқатсизликнинг
садпора бўлди бу кўнги

кўзларнинг бемисл куч-қувватини
ҳеч бир нарса енголмас эди

қайдан пайдо бўлди
бу шаккоқ шуъла
тангрига ҳам буйсунмаган нур

ёқамни тутдим
ҳаракатсиз қўлларим билан

6

Сизни унутмоғим учун
мен аввал ўзимни унутмоғим шарт

бу ишга эришдим мен аста-аста
қандайдир бўшлиқда сўнг сузиб юрдим
сеҳрли нигоҳингиз ҳимоясида
бир айланиб аслига қайтди-ку сўнг Руҳ
қайтадан тикланди яна Ўзлитгим
энди қўл урмасман беҳуда ишга

7

Мен кутиб яшайман
ҳали келади
кўзни қамаштириб ялтироқ фасл
Ва энг қисқа вақт давом этади
мен эса шоша-пиша
ўша фаслда
умримнинг энг катта қисмини яшаб оламан

8

Юрагимнинг энг чеккасига
қадам ташлаётим
сени ўйладим
ҳеч ким элмаган эди-ку
бироқ беозоргина кўкариб чиқдилар
идрок майдонида эзгу фикрлар
шу ҳақда ўйласанг эдинг сен

жуда ҳам катта ёлғизлик ичидаман
чунки сен ташлаб кетдинг бу ёлғизликни
кўзларингда ялт этдим
энг қисқа парвоз

Юрагимнинг энг чеккасига
қадам ташлаётиб
сени ўйладим

1993

* * *

Ўлимдан қўрқмасман
бу қўрқув эмас
мен яшашни қаттиқ истайман
ўша туйғунинг умри
узунроқдир қўрқув умридан

гўдак ҳеч нарсадан қўрқмайди
арслон панжасини ўйнамоғи мумкин
биноқ яшагиси келади унинг
табиий бир истак
ҳаётнинг ўзи каби табиий

ҳаёт билан ўлим тенглашмоғи мумкин
икки қутб оралигида
қўрқув сқиб ётар дея ўйламанг
бўшлиқ ҳукм сурар бу оралиқда
устига роҳатланиб чўзилса бўлар

1993

* * *

Жаннат дарахтининг сояси
жаннат дарахтининг меваси
хаёл

ҳеч кимга сувини бермаган булоқ
сувки ташналигинг ортар ўйлаганинг сайин
хаёл

биз барчамиз қуш эканмиз
қанотимизни қирқиб ташлаганлар сўнг
қирқиб-қирқиб
парларини йиғиб кетганлар
жисмимизга ёпишиб қолган ягона пар
сенмасми хаёл
шу боис
қайгадир
қисмен учамиз

1993

* * *

Туш ичидан ўтиб боради
ола-була илон
шитирлаб қўяди недир олисда

Ҳиқирлаб кулгандек бўледи шайтон
очиқ кафтнинг қоқ ўртасидан
кўкка сапчигандек шиддат-ла ўсар
сап-сариқ майса

Туш ичидан ўтиб боради
ола-була илон
ўтиб улгурмасдан бузилади туш
оқариб кетади илоннинг туси

1993

Бир сўз айтмай фикрни тушунтирмоқ
яъни фикрни идрокка узатмоқ
фикрни идрокка узатмай туриб
ненидир англамоқ
кўринг
нақадар қисқадир
феъл

Қаршингиздаги данак
баҳайбат дарахтдир
киссангизга солиб юрисиз-ку дарахтни
нақадар қисқадир
сифат

Феълни Сифатга қориштириб кўринг
тобора
умрини тугатиб борар Восита

1993

* * *

Тоғлар борлигини билмайман
Бу кесакни сиз муштдек дедингиз
Ҳақиқий тоғдир у мен учун
Чўққисига қарарканман ўша кесакнинг
Дўппим учиб кетар бошимдан

Катта бир сир бордир бу ерда дейман
Донишманд чўкмор хассаси билан
Майда бўлақларга бўлмоқчи сирни
Яъни имо-ишорага чўзмоқда қўлин

Чинқириб юборар азобдан
Тасавбури чил-чил синган бир одам
Тажовузкорона ялтиллар
Жаъмики кўзларга солганча таҳдид
Тинмай синаётган алланарса

Мен тасаввур сениқларини
Йиғиб оларканман ҳеч иккиланмай
Алланиманингдир аксин кўрдим-у
Кўрмаганга олдим бирдан ўзимни

1993

* * *

Тунда сайрга чиқди бир арвоқ
бошқача хаёл сурди юлдузга қараб
фалакни тушунди биз англамаганимиз

қадар

кўршапалак қотиб қолди муаллақ
тўнкага бошини урганда бойқуш
қўнғироқ чалингандек бир товуш чиқди
ўтмишига қайтмоқчи бўлиб каловланди

арвоқ

қора деразасини кўриб бир уйнинг
бироқ қайтмади дераза рахига
яқинлашишни хоҳламади одамлар каби
мазкур воқеа содир бўлган вақт
не қадар кичиклигин билса бўларди
парвозини давом эттирган кўршапалакка

қараб

ҳар ҳолда ерга қулаб тушмаганди у

1992

Ғижимланган қоғозга ўхшаган Кундуз
 секин қимирлайди пароканда онг
 димиқасан
 ба англайсанки
 нафас олмоқ эсдан чиқибди

Ғижимланган қоғозга ўхшаган Кундуз
 кўксингда тош каби қотган бир андуҳ
 ки сени ҳеч нарса овутаолмас
 кимдир тошни тортиб олмоқчи
 баттар ёпишасан сен ўшал тошга

Ғижимланган қоғозга ўхшаган Кундуз
 айнан тунда ғижимланган
 сеҳрли нигоҳинг тушмагани-чун
 ўз-ўзидан ғижимланган у
 тун деразасидан иргитилганда

1993

* * *

Чанқаса кўз ёшини ичади
кўзи билан нур ейди фақат
бу шундай қуш

Учса кўролмайди ҳеч кимса уни
фақат пайдо бўлар бир зум сайраса
бу шундай қуш

Сайроғига уя қураб фақат бир марта
парга ўхшаб учиб юради
ўша қушнинг бўм-бўш уяси

1992

* * *

Мен зериксам хаёлларимни
шишириб ўйнайман шар каби
зум ўтмай
ўткир қирраларига тегаркан Кундузнинг
бирин-кетин ёрила бошлайди шарлар
ҳеч бир хаёл қолмас менинг бошимда
шарларни ўйлаб вақт ўтказарман сўнг
овора бўлмасман Фикрни пуфлаб .
тўғри у ҳам шар
биноқ қўрғошин шардир
ҳеч қачон ёрилмас бир шишса борми
муаллақ турар экан қўрғошин бир шар
чидаб бўлмас даражада зерикаман мен

1993

* * *

Куртакмас
бармоқдек соя бўртади дарахтда
ҳали бу ҳеч кимга хавф солабилмас

Гуллаш фаслида ҳам
ўзи гулламас
соясин гуллатар бу айёр дарахт

Соя ҳил-ҳил пишар мева ўрнида
шунда дарахт қаддини ростлаб
соясини узун ташлайди
бошқа дарахтларнинг устига

1993

* * *

Олис-олисларда
милтиллаб турибди бир шуъла
кулба бордир эҳтимол
ёниб тургандир балки чироғи
демак кулба
зич ёпилган эшиги
тирқишдан чиқмоқда бир тола шуъла
Яқинлашдик
кулба бор экан
кўрдик зич ёпилган эшик ҳам
аммо
ҳеч қандай чироқдан асар кўрмадик
биз боргач
осмонга кўтарилди аллақандай жисм
(Не десангиз денг-у
шундай тушунаман илоҳийликни)

1993

* * *

Алмисоқдан қолған зангор қутича
ҳозир ясалгандек

яп-янги

уни сенга совға қиламан
кафтнингга қўйсам бас музга дўнар у

сўнг эса таққиллай бошлар тишларинг
томирингда оқиб совуқ қон
то ўзингга келгунинг қадар
эриб
йўқолиб битади муз қути

сен эса
мен каби истаб қоласан
уни кимларгадир совға қилмоқни

• 1993

* * *

Ҷарғалар бетиним қағиллар эди
ҳаммаёқ қор эди қор эди
сўппайиб турарди қабрлар

совуқ бир нарсани уфурар эди
дунёдаги энг совуқ жисм
қабр

қорға думалаб исингим келди
иссиқроқ туюлди қарғалар товуши
узлуксиз қочишни истадим

сен эса
менга тикилиб
энг ожиз одамни кўргандек бўлдинг

1993

* * *

Ана ўрик гули
хўрозқандга ўншаб муелади
яшиллик совқотиб турибди
дир-дир
сочингизни ўйнайди шамол
шундан бошқа иши йўқ каби
жиддий
гўё шу иш учун олислардан эсиб келганде,
мана бу харсангга жон кирар ҳозир
бир тин олиб қўзғолмоқчи секин
кўзингизда бир ифода пайдо бўлдию
йилт этиб сўнди сўнг
билдимки
тирилмоқ
ўлим каби қўрқинчли экан

1993

Ўз ҳаётимни ғижимлаб ташласам
ой ёруғида
ожиз кўланкага айланиб турсам
тун қушлари устимга қўнмоқчи бўлсалару
уларни ҳайдашга-да кучим етмаса

хаёлим эринса чўзилмоққа
тун мени четлаб ўтса
ўзининг суюкли қушлари билан

тонг абадий отмайдиган бўлса
буткул йўқолса
қорачиқлар зулматга мослашса
бойқуш кўзи каби

киприклари ила
гулханга ўт қалаб ўтирганлар
менга имо қилиб қўйса

мен қай алфозда
сен томонга қадам қўяман
қўрғошин янглиғ оғир вужудим
(шу қадар оғирки йиқилиб ҳам билмайман)

1993

* * *

Жаъмики ўқларга нишондир у
тузумнинг тизилган пўлат ўқлари
у томон бир текис келишин кўринг
маҳкамада
худди игнаилгичга ўхшаб қолади
хаёлига фикрига ҳатто бир зум ўйлаб
ўйламайдиган
Йилт этган хаёлига ўқ санчадилар
икки оёқли бу типратикан
ҳориб келар экан уйига
ўқ ушлаб чиқишар болачалари
«дада бизга нима обкелдингиз»
«болаларим пулга сотиб олинадиган нарсани
буюрмангиз менга
ушбу ўқлардан бошқа ҳеч нима йўқдир
ўйнасангиз олинг
оғритмай олинглар бироқ»
Типратикан
уйига келиб чўзилади бемалол
бир зум ўқлардан халос бўлади
тонгда чиқиб кетар
нишонга нишонга айланмоқ учун
икки оёқли бу махлуқ

1993

* * *

Лаблари қимирлаб турибди қулнинг
нақадар қулгили
лаблар қимирласа
чиқмаса товуш
қул эса гапирар тинмай шу тахлит
ўз овози етиб бормас ўз қулоғига
қул пешонасига
оссишталик тимсолин чизиб қўйдилар
чизиб қўйдилар Тулки сувратин
қул эса
тинмай гапирар
тинмай қимирлайди лаблари

1993

ЛЕНИН ҲАЙКАЛИ

(достон)

Зим-зиё тун эди
сиёсатга аралашмайин деб
ой яшринганди булут ичига
собиқ коммунистлар қароргоҳининг
нақ рўпарасига ўрнатилган
Ленин ҳайкалини
йи-қиб кетдилар
қоронғида санаб бўлмасди
сон-саноқсиз бошлар
ҳар тсмонга думалар эди
фақат бошдан иборат эди бу ҳайкал
биллиард доналари каби
бир-бирига зарб билан тўқнашар экан
аллақандай шовқинни ясади бошлар

.....
Худди мана шу шовқин

1898-да

ахлоқона фикрни

улгайтганди ичида

Худди мана шу шовқин

1917-да

Аср Ёлғонига айланган эди

Худди мана шу шовқин

1937-да

дунёнинг энг рост сўзларини

яширган эди

Худди мана шу шовқин
шундан буёғига
алдовга
алдовга айланиб турди
Йўқ унинг ўзини эмас
ўлигини севишди кўпроқ
Мўмиёланган Даҳо
дунёнинг ярмини бошқаргани ҳақ
мунофиқлар тасбеҳ доналари каби
сонсиз бошчаларни ўйнар эдилар
нафс деб бўлмади буни
шаккок хаёлидек узун бир бўшлиқ
икки тарафи ҳам ланг очиқ бўшлиқ
дунёни ўз ўзанида оқизабилди
совет осмони
совет қуёши
совет кундузи
совет тунни йўқ эди бироқ
дунёнинг жаъмики шаккоклари
бирлашиб олдилар
аъмоллари
қон тўкмоқ
фақат қон
токи ўлаётган одам
совет ажалини табиий деб билсин
қўшиқ айтсин ўлаётганда
дунёнинг жаъмики шаккоклари
халқ устига ташланиб

бош мияларни счиб кўрдилар
митти осмонларни жойлаб қўйдилар
миянинг бўшаган катаklarига
ҳар ким ўз жисмини бошига йиғиб
тинмай учадиган бўлди шу тахлит

.....

Зим-зиё тун эди
сиёсатга аралашмайин деб
ой яшринганди булут ичига
собиқ коммунистлар қароргоҳининг
нақ рўпарасига ўрнатилган
Ленин ҳайкални
йиқиб кетдилар
қаққайиб турарди
шоҳсупаси
ўша
ҳайкалнинг
гўё Ленин сэйр қилишга кетгандек эди
«барибир келади» деган хаёлни
жуда мушкул эди бошдан ҳайдамоқ
тунда нималар бўлмайди дейсиз
алоқ-чалоқ туш
абадий ҳамроҳи-ку ахир бу туннинг
Зим-зиё тун эди
зим-зиё

1993

* * *

Ташқарига чиқдинг
сени қуршаб олди бошқача ҳаво
юрақдан ташқарига чиқдинг дийдираб
излаган нарсангни топмайсан
хасга ёпишасан шуъламикан деб
зерикиш ҳидини туясан қаттиқ
бу ҳид ўлдиради сени бир кун
тамаки чекасан
кулранг шу тутунга кийинасан ниҳоят
ва кўрасан тунд қиёфаларни
ҳаммаси бир чиқиб
қайта уясини тополмаган қуёнлар каби
безовта
кулранг кўйлак сўрайди улар
берасан
дийдираб кетасан дафъатан

1993

* * *

Йиғига ўхшаб
ҳўнграб йиғлаганига ўхшаб аёлнинг
ёлғиз от келмоқда сояси уп-узун

қумурсқалар илма-тешик кўзида
увалиб-увалиб устихони
ўрмалаб келмоқда ёлғиз от

асрлардан асрларга қубдилар
ўз жисмидан қувғин бўлди у
руҳи учқун каби сачраб кетди ҳам

ўрмалаб-ўрмалаб
ёлғиз от келмоқда
муҳими оёқда туриб билади
йиғлаб билмайди лекин

армонга ўхшаб
узун бир армонга ўхшаб
бизнинг ёнимиздан ўтиб кетди от
ўтиб кетди қайсар бир чарчоқ

1993

* * *

Узоқ давом этган жимликдан сўнг
нима бўлади
яна жимлик
йўқ янги жимликмас
аввалгиси
яъни узоқ давом этаётгани
тош қотган қонунни
сен ўзингча юшатмоқчисан
у жимлик билан яхлитдир
бу ҳақда ўйлама
телба
бўласан

1993

* * *

Мени
танимга занжирбанд қилдилар
пайпоққа
ковушга
қўйлакка занжирбанд қилдилар кейин
бир куни барчасин ташлаб кетарман
менга ёпишиб
руҳим қолажак омон
Энди мен
энди мен
қачон бир эркинроқ яшайман
шу сўнгги халқадан қутулиб

1993

ТАСКИН

Сен шундай майсасанки
илдиздан ўзгага
муҳтож эмассан

Шундай майсасанки
замин бўлмаса-да
ҳаво бўлмаса-да
қуёш бўлмаса-да
сен барибир ўсаверасан

мажозга не ҳожат
сендек ўсимликман аслида мен ҳам
меҳрсизлик ичида барқ уриб ўсдим
мени тушунгувчи бир зот қолмади
мен тўғри гапирдим
алдаб билмадим
мен ўзимга зулм қилдим
сир сақладим муҳаббатимни
ва шу тахлит ҳаётдан бездим

Ўсимликман
баргларимга кучим етмайди бироқ
менинг рухсатимсиз ўсади улар
менга бўйсунмайди япроқ ифори
Майсадирман мен ҳам сен каби
менда аъзо йўқдир илдиздан бошқа
япроқ илдиз

ғунча ҳам илдиэ
ғунчадан таралған ўткир ҳид илдиэ
илдиздир қайдандир келаётган нур

Муаллақ турибман
бўшлиққа ёпишиб
қўйиб юбсрмайман уни ҳеч қачон
бўшлиқнинг ичига томир ташлайман

1993

ХАТЛАР

1

Тўрт девор асири
майда ташвишларнинг тутқуни
ўзидан баланд келолмаган кимса
сенга салом йўллайди

осмондаги мовий қуш
саломимни қабул эт менинг
хаёлингда пайдо бўлай мен
соямни озод қил

чилиги қанстининг шабадасидан
узилиб кетадиган риштага
қанча уринсам-да кучим етмайди
ожизман

САЛОМ дер эканман бу сўз
қумурсқанинг шундоққина устида
ногоҳ пайдо бўлган оқ булут янглиғ
қуюқлашиб турар-да нақ рўпарамда
яшин тезлигида тарқаб кетар сўнг

2

Сен менга ваъда бердинг фақат
жон олгучи кўзларинг ваъда бердилар
тундек сочларинг
менга ваъда бердилар тунни

ваъдаинг ортида
кичрайиб
турарди
жисминг
жисми ҳеч севиб бўлмасди
кулгудан ўзини зўрға тўхтатиб
яшриниб турарди маккора вужуд
қўлларингни силай бошладим
бир сўз айтмас эдинг нима қилсам ҳам
ғазабимни ютиб
қаҳримни ютиб
қўл чўздим мен ўшал митти жисмга
бахайбат қаҳ-қаҳага айланаркан у
мен дафъатан қўрқдим
қирқ бошли аждардан қўрққан одамдек
лекин билмадим
машъум бу кулгу
кимга жўнатилган жазо шаклида

3

Ёдингдами ўша тун
там ки тутунидан бўғриққан хона
шароб таъсирида сармаст эдим мен
сен га
лаззатленардинг
шу сархуш одамни бетиним алдаб
шунда сени илик бор мен ушлаб кўрдим
ва ниҳоят юракка етганда қўлим

савол назарида тикилдинг жиддий
бошим қотди
недан ясалган
тошдан-да қаттиқ бу
чертсанг садо бермайди ҳатто
таҳқирланган каби
сен нари кетдинг
йиғламоқчи бўлдинг
йиғлаб билмадинг
сўнг эса маккора шуъла
кўзларингда ялт этди қайтадан
қайтадан такаббур сувратга келдинг
фаришталик даъво этдинг
яна ва яна

4

Билдимки мен капалакдан
минг йил яшамоқни талаб қилибман
йилт этган шуъладан
абადийликни
«сенга нима керак
керагингни ол
менга кучинг етмайди лекин»
шу сўзларни айтди кўзларинг
раҳм-шафқат изладим
қаро тунда игна излаган каби
сен титраб турардинг нафрат-ла ёниб
бир сўз айтсам яна

мен тараф
отилмоққа шай эди икки қасоскор

5

Неча фасл ўтди
сен ҳақда ҳеч кимга оғиз очмадим
сен-чи мени элга фош этдинг
майли фош этаер
ҳовуринг тушсин
барча таҳқирларга чидаб биламан
бироқ шуни бил
сен тахмин қилгандек кучсиз эмасман

сочинг бир толасин ўйнайолмадим
чунки яқинлашсам ғойиб бўлардинг
ўйнамоқчи бўлдинг мени олисдан туриб
уддалаб билмадинг
қаҳрга миндинг
хақорат ёғилди турли бурчакдан
пайдар-пай отилган камон ўқидек
таслим бўлишингга
бир баҳя қолди
сергак тортдинг аммо
ўзингни йиғиб
уйга қайтган каби аслингга қайтдинг
ёлғиз эмассан
ўзинг билан бўл
янги фитналарни ўйлаб топавер

6

Сени енгиб бўлмас
 қутқариб бўлмас
 Макр тузоғига илинган эй Рух
 бироқ унутиб ҳам бўлмайди сени

Зим-зиё тунимни
 ёритган қиёфанг унутолмасман
 аёл не эканин тушундим
 капалак умричалик
 умр кўрди бизларнинг фасл
 барибир сен озодсан
 ҳеч кимники эмассан чунки
 сен ҳеч кимга таслим бўлмассан
 озодсан озодсан озодсан

макр тузоғини
 қайси бозордан
 харид қилганингни билолмасман мен
 шу тузоққа тушдинг барчадан аввал
 энди вужудингни битта аъзоси
 ўша бисот ҳам
 демак озодсан тутқун бўлсанг-да
 ўз-ўзингча озодсан демак

7

Шундан бери ҳаётимда маъно йўқ
 кунлар бир-биридан рангсиз
 сўниб бораётир шам каби умид
 ҳеч нарса овутолмас

таскин беролмас
яшаб яшолмайман
эрмакнинг шаклига кирэр ҳаётим
маъно изламайди ҳеч ким эрмакдан
Жиддий Иш қани
чоғланиб турибман
олис сафарга
ўша шаккок руҳ жанггига бораман
новда каби синдираман

иккита

нурни

мени кутиб тур
осмондаги мовий қуш
макр маликаси
пайтоннинг қизи
мени кутиб тургил йироққа кетмай
билиб қўй
ўзимни енгдим мен
сени енггаман

1993

Ҳажр ўқидинким эрур бағрим аро юз минг тўшук
Ҳар тўшук бир кўздурурким ҳолима ҳайрон эрур.

Ҳамду сано

Ё Оллоҳ
жамолингга ошиқман
икки дунёдаги энг гўзал зотсан
Жамилсан Жамилсан Жамилсан
сен барча гўзалликлар яратувчиси
яратган бисотинг шунчалар гўзал
Раббано Раббано Раббано
қапчалар мукаммол
сенинг ижодинг
бу уммоннинг бир томчисидир балки
мен сенинг ўзингни кўрмак истайман
кўзларимнинг қуввати етмайди бироқ
амр эт оқиб тушсин қорачуғларим
сени кўролмаган
икки томчи нур
амр эт оқиб тушсинлар
Ё Оллоҳ
мен жунун даштида адашган банда
ҳижрон водийси бу қадар узун
ҳаммаёқ қоронғи зим-зиё

Мен бу таага кирмасдан аъвал
 сенинг жамолнигни кўриб юардим
 она қорнидги
 тушарканман
 кўз счәётиб
 чинқириб йиғладим йиғладим
 бу бақонинг фанога исёни эди
 ҳижрон туни чўкиб бораётган пайт
 руҳ кўзини тўсди икки қорачуғ
 мени алдов билан юпатдилар сўнг
 билдимки
 барча нарса Ёлғон
 сенинг мавжудлигинг Рост эрур фақат
 шайтон шайтон эмас балки ҳаммолдир
 нисон тўқиган
 макр тўрларини ташувчи ҳаммол
 ўзи йўлдан адашиб
 шайтон зиммасига ташлар экан у
 сувдан қуруқ чиқмоқлик истар
 бироқ бу сув
 танига ёпишар илондек чўзилиб
 қайга бош урса-да фош этиб юар
 Ё Оллоҳ
 томошо қил
 сендан айро тушган қатрани
 тубсиз жарликларга қулаётганин

асра уни асра
ўзинг яратгансан
жарнинг у қутбига қўйиб юберма

2

Оёғимни қўйгудек жой тополмадим
муаллақ туролмадим ҳавода
мени афу эт
оёқни қўйдим
гуноҳга ботдим
бу ифлос жисмни

бўлак
бўлакка

ажратсам эди кошки
оёқ бир тарафу
бош бошқа тараф
сўнг руҳ шаклида бош олиб кетсам
лошимни тепкилаб ўйнаб бир фурсат
аммо
ибодат чоғида бир нидо келур
«кўнгил булоғини гарддан фориф эт
тоғ янглиғ қалқон қил унга кўксингни»
кўнгилни кўз каби
асрай бошладим
ки ҳеч кимса сёқ қўймади
сўнг гўзал кўринди менга бу олам
юлдуздан тортиб
то оддий тезакка қадар

бошқача шаклда кўринди менга
чунки ўшал Сорлиқ менга билдирди
сенинг борлигингни абадул абад
пайдолигинг аввал билсам-да
иккинчи бор эътироф этдим
сен ясаган оламга қараб

3

Мен ҳаёт маъносин англай бошладим
мўъжиза уммонига шўнғиб кўрдим мен
излаган нарсамни топдим
қўлда ушладим
бироқ нолайдо бўлди
қайтадан шўнғидим уммонига
излаган нарсамни топдим қайтадан
кўзларим кўника бошлаган маҳал
ҳавога айланди сирли чечакдек
кўз ўнгимда
йўқолиб битди
изидан йўналди ҳатто ифори
миг бора шўнғидим ўша уммонга
минг бора йўқотдим топган нарсамни
сенинг баҳрингда сузмак истайман
мени баҳрингга ол эй Улкан Маъни
биламан
ҳоврига чидаб
қуёшнинг ичида сузиб юрсам-да
излаган нарсамни топа билмасман

чорла мени бағринга
ҳайронлиғ ичида қўймагил танҳо

4

Кўнгил менинг Каъбамдир
ки унга
нигоҳинг
тушиб туради
бош мақомини бердим ўзим Кўнгилга
сен тарафга боқди Кўнгил
термулди у
ҳамма томонга
қоп-қора тунда кетиб бораётган одам
ўз жисмини мутлақо кўрмас
худди руҳга ўхшаб қадам босади
шу каби Кўнгил ҳам
сукут сақларкан
сен тарафга илк қадам қўйди
эй пайдолиги ниҳоним
ниҳонлиги пайдолигим эй
Кўнгилга жамолинг кўрсат бир бора
ҳижрсн водийсининг фарсаҳи қанча
босиб ўтайлик Сиз ўша фарсаҳни
аён эт
Висолнинг масофасини
жаннат зоҳидга бўлсин
менга жаннат йўқдир Висолдан ўзга

Ўз Каъсам ичинда
мен
шундай дейман

5

Ҳажр тунни мени йиғлатди
Кўнгилнинг устига кўз ёшин тўқдим
шаффоф сийнасини тешди Кўнгилнинг
тошдек
том-
чи-
лар

сукут сақлаётди
йиғлаб турдим мен
кўз ёши тинмади уйқуда ҳатто
осмонсиз
ба булутсиз
юқоридан

пастга
пастдан юқорига
ёгаётган бир ёмғир кэби
тин билмади кўз ёшлари ҳеч
дафъатан
элакка ўхшаб қолди-ку Кўнгил
юз минг тешик пайдо бўлди дафъатан
Ё Оллоҳ
асл кўзимдан-да ажраб қолдим мен
сени қайси кўз-ла кўрарман энди

қуюқ бир зулматга
пўнгиб кетдим-да
Кўнгил тешикларин пайпаслаб кўрдим
қўлимни куйдирди нимадир қаттиқ
тешиклар
кўзларга айланди ўша лаҳзада
юз мингта ҳайронлиғ қорачиқларда
кошкийди сен
камон отган бўлсанг
ўшал ўқлар бағрим тешган бўлсайди
юз мингта яра
ўқ тешган жароҳат бўлсайди кошки
сояси бўлсайди ҳеч бўлмаганда

.....
«ҲАЖР УҒИ»
дейман барибир
ёлғончи дунёда
шундай дер
қулинг

1993

ФАРИШТАНИНГ СЎНГГИ ТУНИ

Сен аста ечаркансан
сийнабандингни
шивирлаб қўясан
«хонада ҳеч ким йўқ»
сўнг кўз ўнгимда намоён бўлар
қордан ясалган бир вужуд
Оллоҳ мўъжизасига қараган каби
сенга тикиламан сен эса
худди танҳоликда хаёл сургандек
сочларингни ёйиб қотиб қоласан
қимирлама дейман
фариштага ўхшаб тургил шу фурсат
уялмайсан ҳеч
«хонада ҳеч ким йўқ» чунки
мен ҳеч ким эмасман
мен ҳам йўқман демак
биз басирларни неучун ахир
халқ этди Оллоҳ
биз дунёни бузувчилармиз
кушандасимиз бор гўзалликнинг
сен илоҳий қиёфанг билан
ёлғизлик қаъридан чиқиб келасан
қутқаргил дейсан
ким бўлсанг-да қутқаргил мени
у ёқ қўрқинчлидир
чидаб бўлмас даражада зулматга тўлиқ

«менинг кўнглимдаги зулматга қара
ёритиб юборур шаҳло кўз нури
қара
оромбахш шуълалар рўпарасида
туришга шайдирман умр ўткунча»

.....
Ёнимга тушасан

хаёл осмонидан менинг ёнимга
капалак умричалик ҳарорат
сенинг моҳиятинг наҳот шу экан
СЎНГ ЭСА
ҳеч қачон кўнглингни очмайсан
мен учун ёпилар қалбинг қопқаси
чертиб чарчамайман ўшал қопқани
қопқа тирқишидан чиқар қора нур
мен эса жаҳлга минаман
дейманки «ўрнимдан жилмайман
ўша қора нур
ҳаётимни буткул маҳв этганича то»
мисни олтин шаклида кўрдим мен басир
бори-йўғи наҳотки шудир
сеҳрли туннинг
чироқни ўчирган каби сен
кўзинг шуъласини йиғиб оласан
ўз-ўзимча қаҳрланаман
«дарахт ковагидан фарқи йўқ сира»
умид пайдо бўлар шунда ҳам яна
бағримга босаман сени қайтадан

совуқ Сир ҳайкални қучоқлаган каби
сен мени ҳайдайсан
қаҳ-қаҳанг билан
сен қаттиқ куласан менинг устимдан
шоша-пиша қийинасан сўнг
кўз ўнгимдан бўлурсан ғойиб

.....
Қулоғим остида
жаранглар қайта
эҳтиросли свозинг сенинг
«ким бўлсанг-да қутқаргил мени
у ёқ қўрқинчлидир
чидаб бўлмас даражада зулматга тўлиқ»
кўприкка айландим демак ўшанда
бу оламга ўтдинг
мени босиб ўтдинг бамайлихотир
сени қутқардим демак
ўзимни ўлдириб сени қутқардим.

1993

ТОНГ ЯҶИН

Илон пўст ташлаган каби
инсон пўст ташлайди
ўлса

Ва тонгга яқинлашар
тундан қоронғироқ
ҳайбатли тонгга

Ўлим байрамдир
ҳассасини байроқ
қилади Дарвеш

Тоғлар қанот чиқариб
ҳавода учди
денгиз чўққисига
тўпланди махлуқлар

Юлдуз моҳиятан
кесакдек бўлди
таҳорат айлади юлдузга Дарвеш

1993

МАНСУР ХАЛЛОЖНИНГ СЎНГИ СЎЗЛАРИ

Билмадилар муллолар Анал-Ҳақни маъносин
Қол аҳлига ҳол илмин Ҳақ кўрмади муносиб.

Аҳмад Яссавий.

Мен имо-ишора билан
ҳимоя қиламан инсонлигимни
қўлларим толиқар
ишлаб эмас йўқ
гапириб чарчайди менинг қўлларим

Қурслим йўқ иймондан бўлак
ўзимни мунтазам
ҳимоя қилдим
тажовуз қилдилар мунтазам чунки
чунки жаъми олам тажовуз қилди

Ноннинг бир урвоги «мен нонман» дегани
янглиф
«анал ҳақ» деди-ку менинг ҳам руҳим
тушунмадилар
исидек сддий ҳақиқатни тушунмаган кас
асл ҳақиқатни қай тахлит англар

Мана дор тикланди
оқ иловдек арқон йиғлар бўйинида
қалтирғиб ингранар дорнинг оғочи

Бир зарб
га ниҳоят мен ўлдим
томга сакрагандек
сакраб чиқдим мовий кенгликка

«Анал ҳақ» бекор гап
мана ўлдинг-ку
хато кетдингиз
ноннинг бир урвоғи
нонга қайтиб қўшилган янглиғ
Оллоҳ билан қўшилдим яна

Барча ҳақиқатлар оддийдир
барча нарса осон
кўзни ердан узиб
олис бир юлдузга қараган каби

1993

ФРАНЦ КАФКАГА ТАТАББУЪ

Менинг умидларим
сонсиз тошбақалар шаклида
чор атрофга ёйилиб кетди
нажосатдан кўз узмай турган эй Замон
тошбақалар пойгасига бир назар ташла

Косангга бош яширма
қўрқоқ бош уясига айланмасин у
барибир барибир
вабо келган янглиғ
оёғи осмидан бўлди тошбақаларнинг

Умидсизлик мавсуми бошланди
чечакларни ютди саҳро
тажсвузкор сувратга кирди-ку Қуёш
жонзотларни тортди ўзига
совуқ шуълалардан
тўр ясаб

Соқолимнинг ичига яшириндим мен
дунёдан қўл ювиб
узлат бандасига айланиб қолдим
узлатни-да кўп кўрдилар бироқ
соқолим ичидан
судраб чиқардилар митти жисмимни

«Ўлишим мумкинми»
ўн йил ўтди рухсат йўқ
юз йил
минг йил
илтижслар қилдим бўлмади

Эрмагим қафас устунларин ушлаб кўрмаклик
саволим «қайси гуноҳларим эвазига бундай»
саволим «кимнинг арпасини хом ўрдим»
саволим «қароқчилар галаси дўст эди-ку
менга»

жағоб такаббуруна илжайиш
жавоб бошқа тарафга бош буриш
жавоб саволимга жавоб бермаслик

Ва ниҳоят ҳушимдан кетдим
ҳаёт ва ўлим оралиғида
алаҳсиранканман ўз танимни кўрдим
олис-олисларда
сутдек ойдинда
юлдузга дафн этаётган эканлар мени

Белкурак зарбидан
майдаларга бўлинган юлдуз харсанглари
ёғдек эриб
ёқимли бир товуш шаклига кирар
тонгларнинг бошида аза рўмоли
Мен билмаган чечакларнинг ҳиди
мен кўрмаган қушлар сайроғи

аллақандай орсмбахш жимлик
муносибманми шундай фусунга
хўрланган
ва хақоратланган
инсон муносибми шул интиҳога
САДО БУЛДИ

«Уйғон»

турткиланган танимни йиғиб
мен ниҳоят ўзимга келдим
билдимки буларнинг бари
шайтснн лаъиннинг ўйини экан

Яна аввалгидек ҳаёт қаршимда
қад рсстлашга ижозат бермадилар
ўрмалаб кетдим
хашаротлар сафига урдим ўзимни

Ўз киндик қони тўкилган кулба томон
ўрмалаб бораётган менман билинглр
отамга салом бермоқчи бўлиб
хонасига кираман унинг
жағимни товушсиз очиб
бақрайиб қоламан отамга қараб

Отам эса дарров
эзғилаб ташламоқчи бўлади мени
қўйинг дейди онам
шу махлуқ
кечундир кўзимга иссиқ босилар

Укаларим ўраб олишар мени
бесўнақай шехимни буюиб
қаҳқаҳалар ичида турман
бир-бирин туртишиб кулишар
менга минг тангадир сичқоннинг ини

Эслайсизми бу хашарот
боқа билмай ўз рўзгорини
сиздан пул сўрагувчи эди
эслайсизми бу хашарот
гаъз ўқирди сизга
сиз билмаган нарсалар ҳақда

Бор кучимни йиғиб
қанот чиқараман
тутқунлик ичидан учиб чиқаман
васиятим шуки меҳрибонларим
Замон ичкарисига кирманглар
тушунмай яшанглар ҳар дақиқани

Ана Кунлар
ана Фасллар
тсгдек яқинлашиб келар мен томон
ҳозир бир харсанг қулару
Қушнинг бетига сачрамоқ учун
парвозга
шайланаман
қайтадан

1993

АРАФА

Сиз ҳавони ушлаб кўриб
олмаҳонга айлантиришингиз мумкин

Янроққа қўл теккизсангиз
сувратдаги дархт новдасига
инначи қўн-ди

Кўкқарғанинг туши
сим ичидан
электр қувватига ўхшаб ўтади

Қуёшлар шу қадар кўпайиб кетдики
кулба бўсағасига тўшаб қўйдик
бўйрага ўхшатиб

Сиз байроқни йиртиб
жароҳатингизни бослаб қўйдингиз
сиз энг эзма киши нутқини
фавқулодда қизиқинш билан тингладингиз
сиз сдам кўзига қараган янглиғ
ўта жиддий ҳолда нигоҳ ташладингиз бўшлиққа

Ҳаводан ясалган олмаҳон
куртак ичига бекиниб олди
ўткир
яшил ҳид чиқади куртак ичидан
ҳидласам бошим айланади
бош айланаверар ҳидлайверсам мен
ва бу менга ниҳоятда хуш ёқади

атрофга тун чўкару
менинг жисмим эгаллаб турган жойда
қотиб қолар тўсатдан кундуз

Ҳани ҳавони ушлаб кўринг энди
қоп-қора олмахон
қўлқопдек ёпишмасмикан қўлингизга

Ҳани япроққа қўл теккизинг
субратдаги дарахт новдаси
айпан ниначига айланмасмикан

Кўкқарғанинг туши
сим ичида эриб битмасмикан

Оёқ қўйинг
жизгинак қилмасмикан дафъатан қуёш

Байроқ ҳам йўқ эди
жароҳат ҳам йўқ
шунчаки мавҳум бир арафа
нима рўй беришин ҳеч ким билмайди

1993

БАҒИШЛОВ

Мен Сизни соғиниб келдим
соғинч гуноҳ саналса
мен гуноҳқорман

Қоп-қора тош каби
бир қоронғилик
кўнглимга бостириб кирмоқда аста
кайфиятингиз тушқундир нечун
қани кўзлардаги жилва
чеҳрадаги нур

Энди Сизга халал бермайман
ва шафқат кутмайман ҳеч кимдан энди
мени таъқиб қилинг
янчиб ташланглар
бир тутам шуълани бағримга босиб
мен зулмат қаъридан чиқавераман
Умрим сўнггигача
ёритиб турар
бағримга босганим
Сизнинг инъомингиз оромбахш шуъла
энди буёғига сувут сақлайман
сўзлар ўз маъносин йўқотди чунки
мен энди тинглайман кўзнинг сўзини

Сиз эса қайдадир
фаришта каби

Ўз қайғунгиз ичра яшайсиз
Сизнинг дардингизни менга берсин Оллоҳ
пайдо бўлмасин ҳеч киприкларда нам

Бу дунёга келиб
ким шод бўлди ахир
кимга вафо қилган дунё экан бу

Қоп-қора тош каби
бир қоронғилик
қилт этмай турибди осмон ўрнида
менинг юрагимни қамраб олар у
зулматга қўшилиб кетаман мен ҳам

1993

* * *

Сен учун
кумуш чуволчанглар топиб келдим мен
сув остида ёғду таратаётган бўлса керак
буни билмайман

Сен учун
ёруғ бир хаёлимни қармоққа илдим
оҳанграбодек нур тортаётган бўлса керак
буни билмайман

Ўзим эса
ўзимни қармоққа солиб билмадим
шу боис қирғоқда турибман

1993.

МУНДАРИЖА

Сўз сеҳри (сўзбоши ўрнида)	3
Яхши бўлди	5
Донишманднинг китоби	6
Муз Одам ҳақида ривоят	8
Тун ва туш манзаралари	11
Унинг кўзлари	18
«Ўлимдан қўрқмасман...»	23
«Жаннат дарахтининг сояси...»	24
«Туш ичидан ўтиб боради...»	25
«Бир сўз айтмай...»	26
«Тоғлар борлигини билмайман...»	27
«Тунда сайрга чиқди бир арвоҳ...»	28
«Ғижимланган қоғозга ўхшаган...»	29

«Чанқаса кўз ёшини ичади...»	30
«Мен зериксам...»	31
«Куртакмас...»	32
«Олис-олисларда...»	33
«Алмисоқдан қолган зангор қутича...»	34
«Қарғалар бетиним қағиллар эди...»	35
«Ана ўрик гули...»	36
«Ўз ҳаётимни ғижимлаб ташласам...»	37
«Жаъмики ўқларга нишондир у...»	38
«Лаблари қимирлаб турибди қулнинг...».....	39
Ленин ҳайкали	40
«Ташқарига чиқдинг...»	43
«Йиғига ўхшаб...»	44
«Узоқ давом этган жимликдан сўнг...»	45
«Мени...»	46
Таскин	47
Хатлар	49

Навойга татаббуъ	55
Фариштанинг сўнгги ҳуни	62
Тонг яқин	65
Мансур Халложнинг сўнги сўзлари	66
Франц Кафкага татаббуъ	68
Арафа	72
Бағишлов	74
«Сен учун...»	76

Адабий-бадиний нашр

Баҳром РЎЗИМУҲАММАД

ИККИ НУР

Урганч «Хоразм» нашриёти — 1994

Муҳаррир Матназар Абдулҳаким

Техник муҳаррир Ҳролбой Гулимов

Рассом Солий Қодиров

Мусаҳҳиҳ Замира Вафоева.

Босмахонага берилди 9.12.93. Босишга рухсат этилди 20.01. 94. Формати 60X84 1/32. Рўзнома қоғозига юқори босма усулида босилди. Босма табағи 4. Нусхаси 2000.

. Баҳси шартнома асосида.

Хоразм вилоят Матбуот бошқармасининг «Хоразм» таҳририят-нашр бўлими, Индекс: 740000. Урганч шаҳри, Анна Герман кўчаси, 16-уй.

Гурлан районлараро босмахонаси. Гурлан посёлкаси, Паҳлавон Маҳмуд кўчаси, 82-уй.